

I L O L I

TARTU KOMMERITSGÜMNAASIUMI JA KAUBANDUSKOOLI ÕPILASKONNA AJAKIRI

IV aastakäik

Detsember 1932

Nr. 3

Igavesed käed.

The eternal God is thy
refuge and underneath are
the everlasting arms.

Seal, kus Kristus astub meie ligi, õpetades mäejutluse ja tähendamissõnade kaudu, esineb ta koos kahe-teistkümne lihtsa jüngriga. Kus ta kannab kõikidē aegade süüdi, samumub ta üksi valuteel. Kui ta aga ilmub pühal ööl jõululapsukesena — tuleb ta koos taeva sõjaväehulkade ning juubeldavate inglikoorigega.

Ta tuleb ja ta tahab, et meie teda vastu võtame, sest „nii mitu kui teda vastu võtsid, neile andis tema meelevalda jumalalapsiks saada.“ Ta ei taha, et meie temast mööda jalutame, jõuludest üle kõnnime. Küll võivad kaks teineteist otsivat sõpra linnatänaval nägematult mööduda, kui nende tähelepanu seotud liiati muuga. Ka võivad istuda kaks õpilast aastate kaupa ühel pingil, kuid teineteisest mitte aru saada, samuti ka õpetaja ja õpilased koos töötades üksteist mitte mõista. Aga ka kodudes võivad inimesed ühes elada, terve eluaja koos rännata, kuid kunagi mitte tunda üksteise pühamaid soove. See on inimsaatus raske kurbloodsus, kuid veelgi kurvem on, kui kõnnime nii ka mööda Kõigekõrgemast.

Jõulu a'al tunneme vaimu-iile alla ja üles. Igavese Isa armastusiil astub ülevalt alla meie ligi, ei mitte, et meist mööda tormata, vaid et meid kaasa tõmmata, — meid, keda loo-

musunniline vaikne igatsusiil kannab alt üles madalusest kõrgustesse. Seal leiavad mõlemad vaimu-iilid teineteist ja ühinevad imelises jõulu-öö ilmutuses.

Meil kõigub maapind jalgade all. Aga vaata sealt pakuvad igavesed käed meile oma abi. Jumala käed on meile varjupaigaks ja tugevuseks. Neist kaitstud, varjatud, seisame kindlalt nii noored kui vanad, kaeme rõõmsalt jõululast, sest see, kes meis hea töö on alustanud, viib selle ka lõpule.

Jõuludel tahad ehk veel õndsusrikkamat pilti? Petlemma — seal kohisevad armu-iilid, taevas ja maa on täis jumalikku rõõmu. Seal on alus elule, mis rajatud Jumalas, täis rahu, vaimu ja jõudu, — seda, mida vajame, kui kahtlejad, igatsejad inimlapsed. Jumal annab, meie võtame vastu; Ta annab meelevalda olla Tema lapsed, kui meie seda veel ei ole, ehk kui oleme, siis uududa selles.

„Iga aasta tuleb jõululaps, sinna, kus elavad inimesed.“ Tuleb ja koputab südame uksele, tuues kaasa ihaldatud armastust, pakkudes abiks oma igavesi käsi meie kõikuvale elule. Iga aasta? Ei, iga päev, iga tund tuleb Tema.

Oleme lapsed — lapsed lähivad healmeel kaasa. Koolisaalis põleva jõulupuu ümber kuulatame jõuluevangeeliumi, tunneme soojust ja hurma, kuigi väljas süng. Püha-

likus jõulu-õhtu valgustatud kirikus haarab meid vaikus ja valu, midagi eriliselt armsat, nagu taevast muusikat tohib sealt endaga kaasa võtta. Ja siis süda-öö tund oma kodus, hella ema, armsa isa, vendade-õdede seltsis, kuhu tungib Petlemma karjaste esimene jõululaul — „Au olgu

Jumalale kõrges, rahu maa peal, inimestest heameel.“

Nii sirutab jõululaps oma igavesti varjavad käed meie poole, astub inimeste südamesse, avab neid Jumalale auks ja ligimestele rõõmuks.

J. T a u l.

Jõululaul.

(Luuletiste-võistlusel III auhinna saanud).

*Jeesu sünni mälestuseks.
Särab küünal jõulupuul.
Lunastuse tasumiseks
Kiidulaulu laulab huul.*

*Südames meil süttind tuli,
Hinges asub igatsus —
Selle juurde, kes meil oli
Ärapäästja, õnnistus.*

Tartus, 29. nov. 1932.

*Ehk küll kustub küünlasära,
Taeva tähti katab pilv,
Noorus pea kaob ära,
Hall siis juus ja kustund silm.*

*Südames meil sama tuli
Lõkkel loitku surmani,
Mis meil täna süttin'd oli,
Heites leeki taevani.*

A. Puutsa.

(Viisiks võiks kasutada „Kalla kallis Isa käsi“).

Jõulukuus.

Detsembrikuu on käes. Seda teavad kõik, isegi kuused metsas. Külmataat on puistanud nende pääle suure lumekoorma, mille tõttu nad on sunnitud oma oksad allapoole painutama. Tasa liigutab tuul nende latvu, nagu tahaks ta seda suurt lumekoormat nende päält ära raputada.

Teiste suuremate kuuskede keskel suure lumekoorma all kurvastab väike ilus kuuseke. Ta näeb iga päev, kuidas inimesed tulevad ja ta seltsilisi raskete kirvehoopidega maha raiuvad ja ära viivad. Küll „murrab“ väike kuuseke oma pääd, mõeldes,

mis tema seltsimeestega nüüd tehakse, aga ikkagi ei jõua ta otsusele.

Iga minut ootab ta, kas ei tule juba keegi, kes temaga niisamuti toimetaks.

Väikese kuuse kurvastus on asjatu. Ühel päeval kuuleb ta oma ligidal inimeste jutukõminat. Ühe talu sulane oli tulnud väikese perepojaga jõulukuuske otsima. Kuuseke väriseb rõõmu pärast, sest ta arvab, et teda on tulnud nüüd maha raiuma ja ära viima.

Ja tõesti. — Ta näeb, kuidas väike poiss tuleb tema juurde ja

ütleb: „Vaata, siin on üks ilus jõulupuu!“ Sulane tuleb sinna ja temagi jääb selle arvamise juurde, et see on ilus. Ruttu raputab ta kuuse lumest puhtaks, ja — üks... kaks... kolm... — kuusk on pikali maas. Sulane võtab kuuse tüvest kinni ja hakkab teda maadpidi lohistades kodu poole

rast seisab jõulupuu nagu mõni kuningas kalleis ehteis keset tuba.

Kuusk ei pane rõõmuga tähelegi, kuidas lapsed rõõmsalt ta ümber tantsivad, vaid ta mõtleb oma tore-dusele.

Õhtu on juba saabunud. Terve maja on magusat lõhna täis. Vorstid

Talvemaastik.

E. Kauts.

vedama. Kuuse süda hüppab rõõmu pärast.

Koju jõudes viib sulane kuuse tuppa, paneb jala alla ja asetab ta kesk tuba seisma.

Nüüd hakkab kiires korras jõulupuu ehtimine, sest on juba jõululaupäev. Suures imestuses vaatab kuusk päält, mis temaga tehakse. Mitmesuguseid iluasju ja maiustusi riputatakse tema oksile. Natukese aja pä-

särisevad ahjus, saiad on pandud lauale ritta, isegi värsket sealihapodiseb pliidil paja kaane all.

Varsti on kõik talitused toimetatud. Pererahvas koguneb tuppa, kus jõulupuu seisab. Lapsed süütaavad küünlad põlema ja kõik hakkavad koos jõululaule laulma.

Lauldes ja hõisates möödub see jõululaupäeva õhtu rõõmsalt. Samuti rõõmsalt möödub terve jõulupüha.

Pääle uusaastat hakatakse ehteid jõulupuu küljest ära võtma.

Küll on kuusk kurb, aga see ei aita midagi. Tahes või tahtmata viiakse ta välja ja visatakse maja taha haohunniku kõrvale maha.

Kuusk ei mõistnud nüüd enam kuidagi kurvastada.

Ühel päeval tuleb sulane kirvega ta juurde, laastab oksad ära ja teeb tüvest luuavarre.

Niisugune saatus saab igal aastal tuhandetele kuuskedele osaks.

Leida Rebane.

Jõuluõhtul.

Ilma järele otsustades on täielik jõululaupäev. Elavhõbe kraadiklaasis on umbes viie kriipsukese võrra nullist allpool. Aeglaselt liuglevad üksikud lumehelbed maapinnale.

Toas on väga kiire. Nii mõnigi asi on veel korraldamata, peab ruttu tegema, sest lõunaaeg on ammu mööda ja õhtu hakkab lähenema. Õde on närviliseks muutunud, vaatab tihti maanteele, kus inimesed hobustega ja jalgsi kirikusse lähevad, pahandab töörohkuse üle ja kardab kirikusse hilinemist. Veel natuke pingutust ja varssi asumegi kirikuteele. On juba kaunis pime, kui kiriku juurde jõuame. Kirik on inimesi täis, hää ilma tõttu on neid kaugelt ja lähedalt kokku tulnud. Ei saa jutlust kuulata, sest ümberringi on palju rääkimist, igaüks, kellel „suu risti nina all“, seletab midagi. Üks perenaine kiitleb teisele, kui palju tema oma perele pühade toitu valmistanud ja kutsub teist endale külaliseks. Eespool on kooliõpilased koos ja kiitlevad oma hääde tunnistustega.

Jumalateenistus lõppenud, läheme surnuaiale. See on kui tulemeres. Igaüks on omaste hauale toonud kuuse ja küünlad selle küljes süüdanud põlema. Pääle peatust vanaisa hauld otsustame koju minna. Otse surnuaia värava kõrval seisab haud, maha jäetuna omastest. Siin hauas puhkab minu endine kooliõde, kes kursust kordama jäetud, oma eluküünla jões kustutas. Ja vanemad ei andesta temale,

oma ainukesele lapsele, ta tegu, isegi jõuluõhtul jäävad eemale ta hauast.

Koju minnes peab väga ettevaatlik olema. Sõidetakse hobustega ja kergesti võib hobuste ette jääda.

Kodus on jõulupuu juba toas. Väike vend on väga rõõmus, räägib, et jõuluvana meil käinud ja temale kingitusi toonud. Ilma otsekohese põhjusega olen muutunud kurvaks. Kui ka mina saaksin end unustada ja tunda end väikese lapsena, kelle silmi paneb hiilgama küünlasära, kellele iga tühine mänguasjake on suurimaks rõõmuks.

Pääle õhtusööki käseb ema kohe magama minna, sest ta peab meid väsinuks. Pool tundi hiljem oleme juba voodis. Ei! Jõuluõl ei tohi magada! otsustame õega. Kui kõik juba rahulikult magavad, rõivastume ja läheme suuski kaasa võttes välja.

Ilm on veidi külmemaks muutunud. Hele täiskuu hõbetab lumehangi. Sõidame otse üle põllu heinamaa poole. Taha jääb küla vilkuvate tulukestega. Sõna rääkimata jõuame heinamaale. Siin on ääretu vaikus. Puude varjud kujutavad muinasjutulisi olevusi, kes ähvardavalt meile, oma rahurikkujaille, vaatavad. Küüni nurga juures on jänesed. „Seisa, Ellen, vaatame, mis nad teevad!“ sosistan õele. Nad on aga meid näinud ja jooksevad minema. Minu suureks imestuseks hakkab õde jänesetele järgi ajama, jään temast kaugele maha. Kui jõuan ta juurde, istub ta

aiaaugu juures maas ja päästab väikese jänese jalga paeltest. „Ma teadsin, et siin paelad on üles pandud, sellepärast ruttasin siia. See väike jännes oleks jõuluõöl surnud!“ ütleb õde.

Suusatame veel tüki aega, tehes hangede harjad triibuliseks. Juba hakkab kuu loojuma, kui suuskade otsad koju poole sihime.

Kodus magavad kõik edasi. Meie äraolekut ei märganud. Toas kuuldub vaid magajate hingamist ja kella tiksumist. Kui ka õde juba magama jäänud, ei tule mulle veel und. Mõtisklen möödunud jõuluõhtuist. Aralt ja häbelikult tuleb küsimus: „Misu sugune on küll järgmine jõuluõhtu?“ Parem mitte sellele vastata, sest ükski ei tea, mis tulevik toob.

Irene V.

Talvemaastik.

E. Poolakese.

Ma irduda maast praegu soovin...

(Luuletiste-võistlusel I auhinna saanud).

*Ma irduda maast praegu soovin,
tahan taevasse rännata.
Tahan tantsida pilvede hoovin,
kõrgeni sinisen hõljuda.*

*Ja kui taevateel' terasest tõkked
on ehitet ette mull',
siis sõnadest tulised lõkkes
ma püstitan pilvele sull'.*

*Ja kui pilvele mind ka ei lasta,
siis maast ikka lahti saan ma.
Tahan verega ahelaid kasta,
uljalt kõrgusten lennata.*

K. Lipping.

Näkk.

Pimedus ronis magava jõe kohal, laotus üle jõe asuvate, veeni kumarduvate pajude ja tungis varjuna tule ääres istuvate kaluritegi keskele. Kõik oli vaikne — isegi alati krookuvad konnad magasid...

Meelitatavalt lõhnas pajast tuleva auruga segunev suits. Jõe kaldale tehtud tule ääres lamasid mõnuledes krobeliste kätega, tuulte karastatud nägudega ja pulstunud habemetega kalurid. Võivad ju nad, kes peavad ööd ja päevad noota kiskuma, harva lubada endale säärast luksust, et süüa sooja toitu ja puhata.

Tol päeval oli tõmmatud juba paarkümmend peaaegu tühja loomust, kuni viimaks õhtu eel oli saadud haruldaselt suur saak. Siis õhtul oli valitud välja paremad latikad, havid ja sudakad ning hakatud neid keetma. Päeval oli õnneloomustega saadud kolm, neli pudelit „valget“, valmistatud havi ikragi*) ning siis võidi pidada päris korralik eine.

Päramehe haiguse tõttu pidin ka mina mõne ööpäeva kalastama. Olin pööraselt väsinud harjumata tööst ja kauasest ärkvelolemisest, nii et silmad kippusid „jalapääl“ kinni. Samuti oli lugu ka ühe teise nooremaga. Vanade kalurite nägudelt aga polnud näha väsimuse jälgegi, kui nad vaatasid ihaldavate silmadega katla poole.

Sel puhul olid need praktilised inimesed isegi natuke unistavad.

Meid oli tookord viis meest — harilik nooda meeskond. Viis meest oli sellepärast, et kalurid poisi ja mehe vahel vahet ei tee — peab ju igaüks oma eest tööd tegema. Kõige vanem meist oli Vaidu Märts. Kui vana ta oli, ei teadnud meist keegi. Teadsime ainult, et too koltunud pergamendi värvi näoga, kondiliste kätega vanamees võis kõige osavamini kiskuda noota ja julgemini püsida purjega paadi keulas isegi suure torni ajal. Teadsime ka veel, et ta võis

kõige paremini käia ilma jäärauda-deta jäätunud kolmelatilisel kriisil.

Sellest see tuligi, et tema vastu kalurina aukartust tundsiime. Teine osavam meist oli keegi Juhan. Nüüd lamas ta nahkkuuel, käed risti pea all, ja vaatas kauguses siravat tähte. Kolmas kalur Jaan oli meist kõige lõbusam ja askeldas vilistades katla juures, segades puukulbiga toitu, mille juurēs vabanes ikka rohkem ja rohkem auru, ajades ärevile meeste haistmismeeled.

„Noh, kokk, kas saab juba söök valmis, vai ei sua? Vehi, kurat, päiv õtsa mõlade man ja nüüd tuleb ja vihastab su veel niske konn kua!“ kärkis Juhan.

Säärast praalimist ei pannud muidugi keegi tähele, kuna see kalurite juures oli harilik asi ja pealegi muutus jutt kohe teiseks, kui lasti pudeleid ringi käia. Meestel oli juba kõigil „kilk“ peas, kui Juhan küsis Märtilt: „Kulle, Märts, kas sia kua näkke usud?“ — „Usun küll, latseke! Usun siiperäst, et minu esiesäd on kõik näki ohvrid õlnd! Näkk on siuke roheliste silmadega ja juustega alasti naine ja on igal täiskuul siit natuke allapoole minna jõekurve*) juures.“

„Miä küll ei usu! Tiäd, täna on täiskuu! Nii, et sis näkk on all kurve man. Miä lähän kõie veduga siält läbi ja tulen elusalt tagasi. Sis näed, et näkki ei õle!“ — „Latseke, ära mie; ja kui lähed, sis — jumalaga!“ Märts ulatas Juhanile käe, mida see naerdes vastu võttis. Juba jooksiski vahilolev poiss juurde ja ütles, et latikas „löövat“. Hakkasime loomuse vedamisega pilhta. Juhan oli kõievedaja ja mina pidin talle pärameheks hakkama. Ei ole kunagi ebausklik olnud, aga siis oli mingisugune jube tunne. Läksime kurve sihis, kuna teised liikusid noodapäraga ja paadiga üle jõe. Enne kriisile minekut kinnitasin jalarauad kõvasti alla.

*) iger — havi kude.

*) Jõekurve — jõekäänd.

Oli kuuvalge varakevadine öö. Juhan sammus kõit vedades ja jalga jala ette seades kitsal purdel ees, kuna mina raudu kõvasti jäätunud lattidesse surudes talle järgnesin. All, meetri sügavusel paremal ja pahemal

muutus tuhniks; veel välgatas midagi — ja siis vaid külm pimedus.

* * *

Mind saadi päästa, kuna kukkusin jõe hiljem. Juhaniit aga ei leitud

»Kevadik« 1929.30. nr. 6.

»Noorus on joobumus viinata«.

pool kriisi mustendas jõgi, kust vaid peegeldus õudne, kuuvalge taeva sügavik. Trr... Juhan sammub sooja pea tõttu risteldes ees. Veel mõni süld ja me oleksime olnud üle kurve.

„Näkk!!! Roheline! silmad... appi!...“ Lühike krägin, sulpsatus ja sumbutatud karje, ning ma seisin üksi taarudes kriisil. Mu silme ees

enne, kui paari päeva pärast järv ta kaldale uhtus.

Kukkudes vigastasin jala, millist armi kannan praegugi — rahvas külas nimetab seda näkiarmiks ja ennustab mulle uppumissurma. |

Mõne päeva pärast lugesin ajalehest: „Pimeduse tõttu uppus Jõe-suus kalur.“

Harald T.

Inglase iseloomujooni.

Igal rahval on omapäraseid iseloomujooni, näiteks öeldakse, et hispaanlane on uhke, hollandlane flegmaatiline jne. Inglastel on kahtlemata iseloomujooni, mis on ainult sellele rahvale omased.

Inglase iseloomu-ideaal on enesevalitsemine, tagasihoidlikkus. „Never lose your temper“ — iial ära kaota enesevalitsemist — on inglise kasvatuse esimene peegel. „Iial ära kaota tasakaalu, ei rõõmus ega vihas, õnnes ega õnnetuses! Hoiu alal tasakaal, vähemalt väline, kuid kui võimalik, siis ka sisemine!“ — on inglase üldine arvamine ja püüd. Inglise džentlmen peab oskama oma tunnete üle valitseda.

Inglase tagasihoidlikkust ja enesevalitsemist tuleb kahtlemata panna kasvatuse arvele. On vale arvamine, et inglane loomult nii külm ja ükskõikne on, nagu ta näib. Kui vaadelda harimata inglise rahvahulki, siis näeme hoopis teissugust pilti. Londoni rahvaelu on pühade ajal äärmiselt kärarikas, lõbus ja temperamentne. Ka spordivõistlustel ja teatris võib näha inglase temperamenti. Öeldakse, et inglased olevat kõige vaimustusrikkam teatripublik kogu Euroopas. Võin oma kogemuste põhjal öelda, et inglasi teatris tõesti ära ei tunne. Säär kaob igasugune tagasihoidlikkus. Publik elab täiesti kaasa näitelavale, avaldab oma häädmeelt ja lugupidamist nii kärarikkalt, et võõras esimest korda inglise teatrit külastades on äärmiselt üllatatud.

Inglane on väga viisakas ja tähelepanelik oma kaasnimeste vastu. Iseäranis ilus ja viisakas toon valitseb inglise perekonnas nii abikaasade kui ka laste ja vanemate vahel. Inglise abikaasad kohtlevad teineteist niisuguse viisakuse, lahkuse ja tähelepanuga nagu külalist. Nad rõivastuvad alati ümber „for dinner“; s. o. lõunaks — isegi siis, kui ühtegi külalist ei ole oodata — ning see viisakus ja lahkus ei oleks ilma välise

formaliteedita mõeldav. Võõrad sageli süüdistavad inglasi, et nad liiga palju rõhku panevad välisele vormile, kommetele. Kuid suurema osa inimestega meie suhted on puhtvälised ning on tõsi, et meie oleme palju meeldivamad, kui meie üksteist kohtleme viisakalt — selles on inglastel kindlasti õigus!

Inglane on ka oma teenijate ning alamate vastu viisakas, iialgi ei unusta ta ütlemata „palun“ ja „tänan“. Ta ei karju ega ole iial jäme, samuti ei ole ta ka liiga lahke. „What can I do for you?“ — „mis võin ma teha Teie hääks?“ on tavaline lause, millega inglise ametnik teid vastu võtab, kui tema poole pöördute. See on küll ainult fraas, kuid kas see ei näita ametniku suhtumist publikusse? Ta on alati valmis teid teenima. Kuskil ei ole võõraste inimeste kokkupuutumine igapäevases elus nii meeldiv kui Inglismaal, kuskil ei panda nii palju rõhku viisakale käitumisele ning kuskil ei põlata nii palju „eba-viisakat käitumist“. Selles suhtes oleks meil küll väga palju inglastelt õppida!

Inglise huumoriga sobib hästi sentimentaalsus. Traagikat inglane ei armasta, kuid ta laseb end meeleldi natuke „liigutada“. Inglane armastab sentimentaalset laulu, sentimentaalset filmi, mis apelleerivad tunnete, nagu: ema armastus, õilsad kangelsed, kuldne noorus, isamaja.

Seksuaalsus on Inglismaal erasi, talle ei pöördta palju tähelepanu, temast ei räägita. Mees, kes hukkub armastusest mõne naise pärast, on inglise kirjanduses sama haruldane, kui see prantsuse kirjanduses sagedane on. Byron'i sõnad: „Mans love is of mans life a thing apart“ — „mehe armastus on mehe elust eraldatud asi“ — on inglasele väga iseloomustavad. Kaasavara on Inglismaal tundmatu; naitutakse poolehoiust, sümpaatiast, harva kirglikust armastusest. Armastuse kõrval arves-

tatakse elukutset, poliitilist tegevust, sõprust, sporti. Mees tahab abielus oma vabadust alal hoida ja ta jätab ka naisele vabaduse. Inglise abielu põhjeneb vastastikusel usaldusel, sääljures veedab mees rohkem aega kodus kui see on kombeks Euroopa mandril. Inglastele on kohviku-elu täiesti võõras, ainukeseks ajaveetmise kohaks on klubid. Inglise naine on aga palju vähem „perenaine“ kui tema õed mandril. Suuremad lapsed kasva-

Ellu suhtub inglane tõsiselt, ta on töökas ja kohusetruu. Ta ei ole aga aina töö ja kohuseinimene, ta harrastab ka sporti ja mõningaid lõbustusi. Ta ei ole mitte väga kokkuhoidlik ega kitsi. Iseloomustavad on tööstuse linnades nn. „Holiday-Clubs“ — „pühade klubid“. Terve aasta otsa kogutakse ühist fondi, et siis kahe või kolmepäevalisel lõbureisil seda ühiselt suure vaimustusega ära rai-
sata.

Per aspera ad astra!

»Kevadikust«.

tatakse sageli internatides. Tal on rohkem aega enese jaoks, ta elab oma isiklikku elu. Tal ei ole ka mitte suurt huvi söögi vastu. Inglise toit on halvem — kuid perenaine vabam.

Inglane on suur looduse-sõber ja harrastab „simple life“, s. o. lihtsat elu. Kui vähegi võimalik, elab ta maal, seab oma maja mugavalt sisse, rõivastub praktiliselt, elab loomade seltsis. Mõisted, nagu „week-end“, „country Cottage“ on inglaste leitud. Kui inglasel ei ole võimalik maal elada, siis ostab ta enesele „county-cottage“, kus veedab laupäeva ja pühapäeva nn. „week-end“i.

Inglane on suurimaid humoriste kogu maailmas. Inglise naljad ja pilkelehed on tuntud kogu maailmas. Ka meie ajalehtedes leiate sageli inglise nalju. Inglane, ja vist ainult inglane, võib näha asjade ja isikute juures vormilist külge, ilma et need see läbi tema silmis oma lugupidamise kaotaksid. Kusil ei ole riiklikud asutised, politsei, kirik nii suures lugupidamises kui Inglismaal, kuid selle ei takista veel, et politseinikkude esindaja „Bobby“ hiigelsuurte jalgadega, kolonel — punase ninaga või kogelega kirikuõpetaja alatiselt nalja kujudena ajalehtedes esineksid.

Minna Simtman.

Vesi virvendab.

(Luuletiste-võistlusel II auhinna saanud).

Vesi virvendab sinisena.
Linnud kõik lendlevad toitu otsimas.
Tuul aga kõigutades põliseid puid —
Meelde toob hardust ja tumedust vaid...

Salaja sosistes pajud vestlevad,
Hinges neil midagi näib peidus olevat.
Mullegi meelestudes aegu noid,
Millal ma vaadelnud kohisevaid puid...

Vesi virvendab sinisena.
Hüplesin aasal lilli noppimas,
Tuul siis paitades väikesel pääd —
Oh kuis kõik lapsena paistis nii hääd!..

Kullana paistis siis kullerkupp,
Hõbedana säras iga kastes nupp.
Inimesed need inglitena
Naeratlesid vastu mu pilkudele.

Ilusad olid kõik ajad nood —
Kasvades lapsena, muinaslood
Hõljusid ümber pääkese väikese,
Säramia süüdates kõikjal päikese...

Vesi virvendab sinisena.
Hõbepääd pajud aga vaikseina
Kiigutavad tasases tuules pääd —
Kaugele ajad nii kaunid jäid.

Alma Bluum.

Tänapäeva harrastusist, eluviisidest ja lööksõnust.

„Maailm on pildra kuivalt kurja
täis.“ H. Adamson.

Elame erakorralisel ajajärgul. Suurisui kõneldakse tööpuudusest ja majanduslikust depressioonist. Viletsus ja häda on igal pool. Virisetakse igas majas. Peame piskuga leppima, kui ussikesed mättal roomama, nälg suus ja viletsus õlgadel. Elu kõneleb sosistades otsekui mürki sõnadega sülitades. Just nagu roosteudu sööb iga inimese südant. Rõõmuhõisked on kõik merre uppunud. Elutüdinus kasvab. Ta kasvab suureks hirmsa kiirusega. Ta pisilased pesitsevad ajju ja asjusse, mis meid piiravad.

Puuduvad suured ideaalid, puuduvad õilsad eesmärgid, milliseid võiks teostada. Ei ole siis ime, kui hüüame koos H. Visnapuu'ga:

„Me maa on patune,
maa täis on rooja.
Maa jätnud Jumala,
maa jätnud Looja.“

Elame suurtööstuse, kiirtööstuse saandil. Sõidame autoga, ei kõnni.

Teeme, aga ei loo, ei anna hinge. Hingetuks jäävad meie askeldused, töö, meie elugi. Meid kistakse kaasa mehaanilise ajajärgu palavikulise rütmi poolt. Hingame meelsasti autode bensiini- ja töötava inimese higilõhna. Päeval kuulame sama meelsasti teras- lindude tiibade kohinat ja propelleri laulu nagu vanasti ööbikut. Meie ei vaja enam unistavaid hällilaule. Inimkond ootab äratushümne. Oodatakse ja otsitakse äärmisi teid eluraskuste lunastusele. Aga kriis hiilgab siiski meie pää kohal kui kaheteraga mõök.

Sellest üldisest kärsikast ajavaimust on tingitud ka tänapäeva harrastused, eluviisid ja lööksõnad.

„Enam euroopalist kultuuri!“

Maarjamaa, kus me elame, on väikeste võimaluste maa, vaene kapitalist, madala tööstuse kandepinnaga. Palju peame vaeva nägema, et saada igapäevast leiba ja päävarju. Hulka- del isegi puuduvad soe tuba, söök, rõivas — ei ole tööd.

Olgem avalikud ja tunnistagem, et vaesuse üheks peapõhjuseks on usalduse puudus kodumaa tööstustoodete vastu. Eesti elu ja olu käib nüüdisajal välispidise tähe all. Kantakse uhkusega mõnda saksa ersatsi ja häbenetakse omamaa kuube, olgugi et

Tundub selles väljastpoolt sisseimbunud vaimus midagi võõrastavat. Näib kaduvat eestluse element, teatud meie tunnete soe, kodune joon. See äkiline hüpe välja eestluse olemusest on kultuuriliselt soovimatu, sest ta tõmbab alt ära alused, mil-

Jõuluvana.

välismaa kaup seisab tihti allpool iga-sugust kriitikat. Mõnel juhul on välismaiste eeskujude jälgimisel mindud isegi liialdusse, nii et kodumaa omapärane on kadumas võõrapärasusse. Kõik, mis on oma, peetakse ebakõlblikuks, võistlusvõimetuks, ja seda nagu peaks häbenema. Arvatakse: „Olen eestlane, oleme vaba rahvas. Mis sisemist aktiivsust on meil veel tarvis?“

lele tuleks õieti rajada eesti omapärane vaimsus. Muidugi peame hävitama selle, mida eestlase juures nimetatakse talupojalikuks, või sapisemalt väljendades orjaveri jäänuseks.

Mõtleme põhjalikult järele ja turmame eesti kultuuri teedelt need puuslikud-ebajumalad. Puhastame oma vere võõrast mürgist. Meie peame kasvatama eneses enam rahvuslikku iseteadvust, enam lugupidamist oma

keele ja kultuuri vastu, enam sisemist tuld. Kui meie harrastame võõrast kultuuri, siis varem või hiljem puhub ajalootuul meid vabade rahvaste areenilt ja meie omapärasest kultuurist jääb järele ajalooramatute leheküljele ümmargune null — jääb järele peotäis tuhka.

„Elu murrab sisse!“

Lubatagu mul puudutada vähe ka eesti kirjandusharrastaja seisukohti, vaateid ja maitset. Tänapäeva kirjandussõbrad on võõrdunud luulest. Luuletiskogusid ostetakse ja loetakse äärmiselt vähe. Lüürika ei suuda rahuldust pakkuda viletsuses vaevlevale inimesele. Nüüdisaja publik vajab eeskätt pikki elulähedasi romaane, väga elulähedasi. Nende ridade kirjutajal oli võimalik oma klassi õpilaste käest küsida, kuipalju neist on lugenud „Kuldseid mülkaid“. Tuli välja, et üle 60%.

Niisugune alaväärtuslik kirjandusteos hävitab noore ilumeele hoopis ära, nõnda et viimaks ei osata üldse enam vahet teha, millisel teosel on kunstiline väärtus, millisel ei ole seda mitte. Ses suhtes ajabki meil maitselagendus lopsakaid õisi. Nüüdisaegse inimese ilumeel on kaunis arenematu ja seda sellepärast, et loetakse iga-sugust rämpsü.

„Terves kehas — terve vaim.“

Vaatamata üldisele elutüdimusele on meil muutunud elavaks kehakultuuriliste küsimuste käsitlemine. Meelestub noorpoet J. Schütz, kes laulab julgelt ja võimsalt:

„Spordi väljade murul
täna näen inimest uut . . .
tuleb raamatult töötoa tolmust,
või vabriku nõest
sõeraajale . . . loob tänase tõe.“

See on tervitatav nähtus, et meil jälle kord mistatakse rohkem tähelepanu kehakultuurile. Halb on aga see, et kehakultuuri, ihutervise ning jõu tõstmise nime all on maad võtmas moehaigus — sport rekorditsemise näol. Kus ka ei spordita maal, õhus või vees, ikkagi püstitatakse ülesan-

deks ja eesmärgiks võistlus. Linn võistleb linnaga, küla külaga, mees mehega — harilikult mõne sentimeetri pärast.

* * *

Kuidas on lugu tänapäeva eluviisidega? Kahtlemata need jätavad palju soovida, need on sagedasti väga halvad, koguni hüljatavad.

Inimese loomus ei kannata raskuste järelejätmatut piina. Praeguse ühiskonnakorra surve all lämbuvate meeltega, kestvaist jõupingutusist väsinud, andub ta elajalikult metsikuisse lõbustusisse. Karastatakse oma keha ja vaimu veinilaines. Supeldakse haisevas viinas. Lennatakse ühepäeva liblikana õielt õiele. Viibitakse tundide kaupa seksuaalsuse vingust täidetud kabareedes ja lokaales. Lehitse A. Kirsimäe romaani „Puhastustuli“. Igatahes huvitav raamat. Annab kujuka ja värviküllase maalingu tänapäeva noorsoo eluviisidest ning ellusuhtumisist. „Puhastustule“ kangelaseks on noormees Ilmar. Ta on andekas, vaimliselt arenenud, kehaliselt mehelik ja ilus. Astudes ülikooli, viskub ta ülepeakaela buršiseiklusesse. Ta joob, praalib, ajab ringi naistega ja teeb võlgasid kahe käega. Ta näeb varsti oma elumõtet veel ainult kõrtsilärmis ning sellele järgnevais duellikakelusis, vekslihangelde-sis ja sopases naistejahis.

Olgem avalikud ja tunnistagem, et tänapäeva tudengid toovad oma põskedele võltsi verepuna isade palgehigist pressitud veeringute abil. Tänapäeva üliõpilane kasvatab ainult mokkhabet ja vekslivõlgu. Erandeid muidugi on olemas ning nende kohta eelolev väide ei käi.

Panen käest „Puhastustule“ ja süvenen A. Jakobsoni „Vaeste-patuste alevi“ väärtustesse. Selles romaanis peegeldub tänapäeva tööliskond, tema pahed, voorused ja alatused. Joomakirg, elukommete lodevus elajalikkuseni ja „Kolgata“ — need on kõikvõimsad tegurid „Vaeste-patuste alevi“ elanikkude elus. Ei midagi paremat saa sündida siin haisevas sopaaugus,

kõik liikuv ja elav litsutakse maata. Eks ela tuhandeid „vaeseid-patuseid“ Maarjamaalgi, tema linnus, alevikes ja külades.

* * *

Peame kurbusega sedastama, et praeguse aja eluviisid seisavad allpool igasugust kriitikat. Harrastatakse tühiseid ajaviiteid, nagu: mõttetu tänavakivide kulutamine, sisutud omavahelised keskustelud, halva literatuuri lugemine, süstemaatiline kohvikus istumine jne. Ja aja läbipõletamine, nii et kõik saavutatav soojus korstnasse lendab, leiab sellepärast tugevat poolehoidu, et see kõige kergemini teostatav on, kõige vähem iseloomu, inimväärtuslikku nõuab.

Niisugune seisukord ei või ometi igavesti kesta, sest tühjalt veedetud päevad on patt.

Aga: tööpuudus, kriis... tühjad käed! Sõnad „Tööd ja leiba“ on muutunud tänapäeva epohhil meie kõrvalje karjeks.

Lastakse käed lootusetult rüppe ja äsja eluväljale asunud kündur hüüab meeletibeduses:

„Ilus on surra, kui oled noor!“

* * *

Tõesti, vabal Eestil ei ole mitte ainult pime taga, vaid ka pime ees!

Kus me oleme? Kuhu läheme? Kas peavad tõeks saama pühade kirjade kuulutused maailma-kohtumõistmise viimasest vaatusest?... Aga meie ei taha veel surra! Meie ei taha veel segada oma põrmu maa põrmuga!

Veeretagem ära hauakivi Hädaoru elanikkude pää kohalt. Ütelgem: „Tõuse üles, Maarjamaa elanik! Tõuse üles!... sest tund on tulnud... Nüüd on seda kõige rohkem vaja, sest just praegu nauditakse ebakõlblat lõbukuultuuri, loetakse väga palju alaväärtuslikku kirjandust, korvatakse „Mu isamaa...“ „Internatsionaaliga“. ... Tund on tulnud!... Töö- ja valgusväed ei suuda enam kõrbenud maal tarmukalt võidelda. Seepärast hüüame: „Maha tänapäeva iganenud harrastused, eluviisid ja lööksõnad! Rohkem armastust väärtusliku kirjanduse vastu! Enam kodumaalist kultuuri! Enam õiget kehakultuuri ja mitesugugi rekordsporti!“

* * *

Olen koondanud paberile ühel kõledal sügisõhtul anno 1932 väikesi mõtisklusi tänapäeva elu-olu üle. On tõesti rasked ajad. Nälg on võtnud julguse, udu on söönud kõik roostesse. Elutüdimus ja tigenus lõkendab igas hinges. Oh ajad, oh kombes!

K. Lipping.

K. E. Sööti külastamas.

Tippisime uudishimulistena Tähtvere tänava suunas, et tülitada meie tähtsamat lüürikut K. E. Sööti, kelle ka kodust leidsime. Lahkena pakuti meile istet, et võiksime ilmutada oma südamesoove. Palusime luuletajat jutustada luuletamise algatusest. Kuulsime, et härra Sööt on juba varakult huvitunud kirjandusest. Olevat lugenud kõike tookord ilmutat. Ja kui

ilmunud 1881. a. „Uued Eesti luuletised I“, ta kandnud viimast isegi igal pool kaasas. Enam huvituses kirjandusest ja luulest, katsunud härra Sööt teistele järele aimata ja nii ilmus juba 1888. a. luuletiskogus „Uued Eesti luuletised II“ härra Söödigi luuletised „Vanataat“ ja „Nõel“. Pärimisel luuletaja parima luuletise „Kes ta oli“ üle, kuulsime, et mai-

nitu luuletamiseks temale tõuke andnud Juhan Liiv, kes sellal oli haige ja viletsas olukorras. Selles ei olevat siiski mitte kujutatud J. Liiva.

Edasi juteldes kuulsime tema kodust ja nägime viimasest pilte, millised härra Sööt ise fotografeerinud. Neil oli luuletaja kodukoht tiigiga, mille läheduses kivi, millest ta luuletas „Minu kivi“.

Nägime veel fotosid, milliseid luuletaja säilitab eluloo detailidena. Tal on fotosid 1901. a. ülikooli ajast; 1906 kellegi poolakesega Saaremaal „preilidega kurameerimas“, nagu härra Sööt ise mainis; siis härra Sööt Liiva seltsis, kus esimesel palju sarnasust Nietzschega; Toomimäel 3 väikeste poisiga, kellest üks ta sõber; härra Söödi vanemad jne.

Küsimusele, kas luuletaja armastab merd, vastati jaatavalt. Härra Söödile oli aga meri kauge, sellepärast pole tal viimasest luuletisi.

Härra Sööt suhtuvat noorsooliikumisesse häätahtlikult, oleaat isegi kaasa aidanud. Noored olevat teda alati huvitanud ja talle meeldinud, sellepärast olevat ta kord haigena lastele pühendanud ligi 70 luuletise.

Lahkumisel julgesime härra Söödilt paluda mõnd uusimat luuletist, kuid kahjuks jäi me palve rahuldamata. Kuulsime aga luuletaja pühendit väikesele tütarlapsele Maretile, kes temast lahkudes trööstinud: „Onu, ära nuta, ma tulen varsti tagasi!“ . . . Maret olevat õhtupalves ka härra Sööti maininud, sellepärast sai ta pühenduse.

Tänulikkudena lahkusime parimate muljete ja tunnetega külalislahke luuletaja rahu evivast kodust ja olime härra Söödile tänulikud nende rahulik-ilusate hetkede eest, millised härra Sööt meile võimaldas.

Kirjandust.

Leida Kibuvits: »Soomustüdruk«.

Käesolev romaan oli tänavusel K./Ü. „Looduse“ romaanivõistlusel parimaid romaane. Meile nii vähe tuntud ja siiski nii omapärast kaitsevæe elu esitab meile Leida Kibuvits väga tõetruult ja huvitavalt. Romaani peategelaseks on rahutu vaimuga tüdruk, isemeelne ja otsekohene. Keegi teose tegelastest mainib viimase kohta: „Te olete külm ja tuim, soonis vesi ja piim. Teil pole huvi kellegi ega millegi vastu. Upsakas... täis iseennast. Te olete... soomustatud. Nagu soomusauto on... soomusrong ja soomustank... Olete soomustatud... Vastik... Soomustüdruk olete, ei hakka terarelv ega... hea sõna...“

On veel teisigi huvitavaid tüüpe, kes

varustatud küllase huumoriga. Viimasest rikas on criti peategelase isa, kes tütre sündimisel sõnab, et temal ükskõik, kas poiss või tütar, „peaasi, et on laps ja elab.“

Mainit romaani positiivsuseks on veel stiil, jõuline ja sorav. Juba teose alul kirjeldab autor erilisel viimasadu: „Sadas vihma. Ei tilkadena, ei piiskadena — teist päeva juba peente, pidevate niitidena, nagu jäähalli villast lõnga venis sealt ülalt.“

Peaaegu ainukese negatiivse joonena võib märkida seda, et teoses lõpu eel puudub huumorilikkus ja ilmneb alles lõpplehil.

Kuigi „Soomustüdruk“ omab „magedat“ välimust, on ta sisult siiski meeldiv ja kõigile soovitatav.

Maleringist.

Malering on ikka olnud meie kooli valulapseks ja on seda teatud mõttes praegugi, mis on tingitud osalt küll sellest, et meie maletajate meespere pole kuigi arvurikas, naispere aga mingi vale arvamise või jumalteab mis põhjusel Maleringist aukartust äratavas kauguses püüab olla.

Nii oli sügisel algajatele peetud malekursustest osavõtjate arv esimesel tunnil 23 tütar- ja 9 poeglast, kelle seas kaunis andekaidki algajaid näis olevat, kuid kahjuks sulas see ilus arv nii kokku, et viiendal tunnil juba tühja klassiruumi võis näha. Küllap see on tingitud sellest, et male ei paku endas mitte kerget poleemikat, vaid nõuab süvenemist, kiiret ja sügavat mõtlemist, osavat arusaamise ja kombinatsiooni võimet. Aga see kõik ei lähe ju nii ruttu!

Praegu on Maleringil käimas meisterturniir 11 osavõtjaga, missugune arv eelmiste aastate arvuga võrreldes on keskmine, arvestades aga asjaolu, et eelmistel aastatel jagas ring parematele maletajatele auhindu, mis tänava kapitali puudu-

sel võimatu läbi viia, siis tuleb osavõtjate arvu väikese kasu misega konstateerida ka malehuvi tõusu.

Loodan, et eeltuleval poolaastal ka need malesõbrad, kes algasid mängu õppimist sügisel malekursusel, pöörduvad tagasi malelaua juurde. Eriti loodan seda naisperekelle, kelle malelauast võõrdumine on teatud määrani ülekohus iseenda vastu.

Et mu soov võiks teostuda, selleks soovin kõigile malesõpradele kosutavat jõulupuhkust.

„Maleringi“ juhataja: **K. Kriegerberg.**

Ülesanne Nr. 2.

„Iloli“ original.

(Kocstanud K. Kriegerberg III-b)

Valged: Ke2; Vc2; Od1; Ed4 ja e3.
Mustad: Kd5; Vf8; Og6; Rd6; Ee6 ja h5.
Valge kaostab kahe käiguga.

Lahendus:

- 1) Vc2-c5 + Kd5-e4.
- 2) Od1-C2 + +

Kroonika.

Spordiringi tegevusest.

T. K. G. ja K. K. sport on käesoleval semestril eriti hoogu võtnud. Suur osavõtt võistlustest tõendab, et ei ole sinna enam palju aega, kui nimetatud koolid sarnuvad esirinnas Tartu koolide hulgas. Ka tagajärgedega võib päris rahul olla, mida näidati sügisel peetud kergetõustiku võistlustel. Võistlused peeti A ja B kl. poistele ja tütarlastele A kl. Kahjuks tuleb aga märkida, et tütarlaste poolt osavõttu

ei olnud. Nõnda siis poisid näitasid oma võimeid, nad olid oma klasside au ja uhkus. Parimaks klassiks osutus V-a kl. 45 p. järgnesid IV-b kl. 38 p. ja III-k kl. 33,5 p. Parimaiks üksikvõistlejaiks A kl. osutsid: A. Pikkat IV-b kl. 35,5 p., K. Lipping V-a kl. 32 p. ja E. Vinter III-k kl. 14 p. B kl. olid paremateks: B. Laud III-k kl. 19,5 p. V. Toomik III-b kl. 19 p. ja P. Kivas-tik 9,5 p.

Tehnilised tagajärjed A klassis.

100 m. jooks.

- I. E. Vinter III-k kl. 13,0 sek.
- II. K. Lipping V-a kl. 13,1 „
- III. A. Pikkat IV-a kl. 13,1 „

400 m. jooks.

- I. K. Lipping V-a kl. 60,9 sek.
- II. A. Luik III-a „ 63,6 „
- III. V. Lepik IV-a „ 64,5 „

1500 m. jooks.

- I. K. Lipping V-a kl. 4 50
- II. A. Lulla II-k „ 4 54
- III. L. Reiman II-a „ 4 59

Kettaheide.

- I. A. Pikkat IV-b 33,73 m.
- II. K. Markus II-b 32,98 m.
- III. K. Lipping V-a 30,76 m.

Odaviske.

- I. E. Hinno V-b 4,90 m
- II. A. Pikkat IV-b 36,20 m.
- III. F. Kulbach IV-a 35,60 m.

Kuulitõuge.

- I. L. Reiman II-a 12,39 m.
- II. A. Pikkat IV-a 12,32 m.
- III. A. Kana V-a 11,76 m.

Kaugushüpe.

- I. A. Pikkat IV-b 5,87 m
- II. K. Lipping V-a 5,45 m.
- III. E. Vinter III-k 5,44 m.

Kolmikhüpe.

- I. A. Pikkat IV-b 11,68 m.
- II. K. Lipping V-a 11,26 m.
- III. H. Sild II-a 11,23 m.

Kõrgushüpe.

- I. H. Sild II-a 1,48 m.
- II. U. Tihane II-a 1,43 m.
- III. A. Pikkat IV-b 1,38 m.

B klass.

60 m. jooks.		Kaugushüpe.	Kõrgushüpe.
I. B. Laud	III-k 8.7 sek.	I. E. Püssa	II-a 5.03 m.
II. V. Toomik	III-b 8.7 sek.	II. B. Laud	III-k 5.00 m.
		III. V. Toomik	IIIb 4.95 m.
		I. A. Lulla	II-k 1.28 m.
		II. V. Toomik	III-b 1.28 m.
		III. B. Laud	III-k 1.23 m.

Kuulitõuge.

I. B. Laud	III-k	11.00 m.
II. V. Toomik	III-b	9.96 m.
III. P. Kivastik	II-k	9.80 m.

Kergejõustiku võistlustele järgnes varsti välkturniir tütarlastele võrkpallis. Meistrikoha omandas põneva mängu järele V-b kl., järgnesid IV-a ja III-b.

Kooli mees- ja naiskond võttis osa ka T. K. S. E. käsipalli võistlustest. Naiskonnal aga ebaõnnestus esinemine, kuna kaotati mõlemad mängud ja tuli leppida viimase kohaga. Meeskonna võit saksa gümn. üle oli suureks üllatuseks, sest selle võiduga pääses meeskond poolfinaali Poeglastegümn. vastu, kellele aga kaotati küllaltki suure „skooriga“. Kuid siiski võib meeskonna esinemisega rahul olla, sest ta on kindlustanud endale juba 3-da koha.

Novembri keskel algasid klasside vahelised võistlused, mis kõva hooga on praegu käimas. Kõvemateks kandidaatideks kooli meistri nimele on naisvõrkpallis V-b ja IV-a. Meeste korvpallis oli suureks üllatuseks IV-a kl. kaotus III-b kl., kuna IV-a mängivad tuntud suurused Soosaar ja Järlik. Korvpallis kõvemateks klassideks on V koonduk, IV-a, III-b ja IV-b. IV-b kl., kes oli juba eelmisel aastal parim meeskond, on ühe mehe kaotuse pärast surutud tagaplaanile. Suureks üllatuseks on meesvõrkpallis I-b kl., kes oma üllatuslikkude võitude järele on surunud end poolfinaali III-b kl. vastu, olles võitnud V-date koondukse, II-b ja III-a.

Uuemat Karskursingi tegevusest.

Nagu juba eelmisest „Iloli“ numbrist kuulsime, oli Karskursingi tegevuskavasse võetud ka alama ja keskmise astme karskuseksami korraldamine. Ettevalmistus eksameiks algas septembrikuu lõpul karskusõpiringis, kus võeti üksikasjaliselt läbi nii alama kui ka keskmise astme karskuseksamite kavades ette nähtud nõudmised. Üldse õpiring pidas 6 töökoosolekut, kus peeti 14 referaati kümne õpilase poolt. Samuti harutati õpiringi töökoosolekuil ühiselt mõnd aktuaalset küsimust, näit.: „Miks olen karske?“, „Miks peab seisma karskusliikumine täiskarskuse alusel?“ jne. Õpiringi töösse suhtuti osavõtjate poolt asjalikult ja suure tähelepanuga. 25. ja 29. novembril toimus eksamite sooritamine. Eksamineeris komisjon koosseisus: ENKL pääsekreter Eduard Treu (juhataja), õp. Harald Jänes ja õpil. Aleksander Kankar. Alama astme eksami sooritasid järgmised õpilased: Velda Nõrman (II-kk), Jasha Sverdlov (I-b), Elmar Redel (I-b), Hilda

Vosmi (I-kk) ja Elfriede Ehvart (I-kk) Keskmise astme eksami sooritasid: Richard Kana (V-a), Fedja Kuhlbach (IV-a), Meinhard Park (III-b), Miralda Tõnisson (II-kk), Ellinor Blumfeldt (II-kk) ja Benita Ratassepp (II-kk). Üldiselt õnnestusid eksamid hästi.

8. detsembril algas kauaoodatud deklamatsiooni-kursus, mille vastu õpilaspäres elavat huvi tunti. Kursusest võtab osa üle 30 õpilase. Kursusel arendatakse muuseas ka mass-deklamatsiooni. Kursuse lektoriks on tuntud eesti näitleja Liina Reiman ja korrapidajaks ning vanemaks ksv! Karl Lipping.

Karskursingi käesoleva semestri tegevus lõpeb osavõtuga üleriiklikust noorsoo karskuskongressist, milline toimub jõuluvaheajal Paides. Meie karskursingi esindajatena sõidavad kongressile M. Park ja K. Lipping.

Noorkarsklane.

Vastutav ja peatoimetaja: **K. Mihkla**. Majandusjuht: **E. Moss**. Kunstiline nõuandja: **E. Ahas**. Kirjanduslik nõuandja: **H. Jänes**. Tegev toimetaja: **K. Lipping**. Toimetuse sekretär: **A. Pruvell**. Laekur: **E. Ronk**. Talituse juhid: **B. Meos**, **M. Park** ja **H. Posti**. Väljaandja: **TKG ja KK Õpilaskond**.